

ఒకవేళ వారు పాపాలు చేస్తే, నీవు దూరంగా ఉండు,' అని అన్నారు. (బు'ఖారీ)

=====

۳- بَابُ فَضَائِلِ الصَّلَاةِ

3. నమా'జు ఘనతావిశిష్టతలు

المُفَصِّلُ الْأَوَّلُ

(صحيح) [۱] - ۶۲۴

عَنْ عُمَارَةَ بْنِ رُوَيْبَةَ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "أَنْ يَلِجَ النَّارَ أَحَدٌ صَلَّى قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا". يَعْنِي الْفَجْرَ وَالْعَصْرَ. (رَوَاهُ مُسْلِمٌ)

624. (1) [1/197-దృఢం]

'ఉమారహ్ బిన్ రువైబహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఫత్తీ మరియు 'అ'న్ నమా'జులను చదివేవాడు ఎన్నడూ నరకంలో ప్రవేశించడు."²⁹ (ముస్లిమ్)

(صحيح عليه) [۲] - ۶۲۵

وَعَنْ أَبِي مُوسَى قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَنْ صَلَّى الْبَرْدَيْنِ دَخَلَ الْجَنَّةَ".

625. (2) [1/197-ఏకీభవితం]

అబూ మూసా (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "చల్లని నమా'జ్లను క్రమం తప్పకుండా చదివేవారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు."³⁰ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(صحيح عليه) [۳] - ۶۲۶

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "يَتَعَاقَبُونَ فِيكُمْ مَلَائِكَةٌ بِاللَّيْلِ وَمَلَائِكَةٌ بِالنَّهَارِ وَيَجْتَمِعُونَ فِي

29) వివరణ-624: ఉదయం చాలా సుఖంగా ఉంటుంది. 'అ'న్ మరియు వ్యాపారం, లావాదేవీల సమయం. ఈ రెండు నమా'జ్లను క్రమం తప్పకుండా ఆచరించేవారు నరకంలో ప్రవేశించరు.

30) వివరణ-625: చల్లని నమా'జులు అంటే 'అ'న్ లేదా ఫత్తీ మరియు 'ఇషా' నమా'జులు. ఎందుకంటే ఈ నమా'జులు చల్లని సమయంలో చదవటం జరుగు తుంది. ఉదయం కూడా చల్లగా ఉంటుంది. 'ఇషా' లో కూడా చల్లగా ఉంటుంది. వీటిలో సుఖాన్ని వదలి నమా'జు చదివిన వాడు ఇతర నమా'జ్లను కూడా ఆచరిస్తాడు. ఈ ఆచరణ వల్లే అతడు స్వర్గంలో సులువుగా ప్రవేశిస్తాడు.

صَلَاةِ الْفَجْرِ وَصَلَاةِ الْعَصْرِ ثُمَّ يَرْجُحُ الَّذِينَ بَاتُوا فِيكُمْ فَيَسْأَلُهُمْ رَبُّهُمْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِهِمْ كَيْفَ تَرَكْتُمْ عِبَادِي فَيَقُولُونَ تَرَكْنَاهُمْ وَهُمْ يَصَلُّونَ وَأَتَيْنَاهُمْ وَهُمْ يُصَلُّونَ".

626. (3) [1/197-ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "రాత్రి పగటి దైవదూతలు సత్కార్యాలు తీసుకోవటానికి మీ వద్దకు వస్తుంటారు. ఫత్తీ మరియు 'అ'న్ నమా'జుల్లో కలుసు కుంటారు. మీ వద్ద నుండి సత్కార్యా లను తీసుకొని దైవం ముందు హాజరౌతారు. అన్నీ తెలిసినా అల్లాహ్ (త) వారిని, 'నా దాసులు ఏ స్థితిలో ఉన్నారు,' అని అడగగా, దైవదూతలు, 'వారు నమా'జ్ చదువుతుండగా మేము వచ్చాము, ఇంకా మేము వెళ్ళినప్పుడు కూడా వారు నమా'జ్ చదువుతూ ఉండేవారు,' అని చెబుతారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(صحيح) [۴] - ۶۲۷

وَعَنْ جُنْدُبِ الْقُسَيْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَنْ صَلَّى صَلَاةَ الصُّبْحِ فَهُوَ فِي ذِمَّةِ اللَّهِ فَلَا يَطْلُبُكَ اللَّهُ مِنْ ذِمَّتِهِ بِشَيْءٍ فَإِنَّهُ مَنْ يَطْلُبُهُ مِنْ ذِمَّتِهِ بِشَيْءٍ يُدْرِكُهُ ثُمَّ يَكْبَهُ عَلَى وَجْهِهِ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ". (رَوَاهُ مُسْلِمٌ).

وَفِي بَعْضِ نُسَخِ الْمَصَابِيحِ الْقُسَيْرِيُّ بَلَّ الْقُسَيْرِيُّ.

627. (4) [1/197-దృఢం]

జున్దుబ్ షిరీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఫత్తీ నమా'జ్ చదివినవాడు అల్లాహ్ రక్షణలో చేరినట్టే. కనుక అటువంటి వ్యక్తిని హింసించకండి. అతని ధనాన్ని దోచుకో కండి. అతని గురించి పరోక్షంగా నిందించకండి, చాడీలు చెప్పకండి, ఇంకా అతన్ని అవమానపరచకండి. ఎందుకంటే అతడు అల్లాహ్ (త) రక్షణలో ఉన్నాడు. ఇలా చేస్తే అల్లాహ్ (త) మిమ్మల్ని విచారించడు, తన హక్కును గురించి అడగడు. ఒకవేళ మీరు అతనికి హాని చేశారన్నీ, అల్లాహ్ (త) తన హక్కును అడిగి, దాన్ని వసూలు చేస్తాడు. తన హక్కు లభించక పోతే, బోర్లా పడవేసి నరకంలో పడవేస్తాడు."³¹ (ముస్లిమ్)

31) వివరణ-627: ఫత్తీ నమా'జ్కు చాలా ప్రాధాన్యత ఉంది. దీన్ని తప్పనిసరిగా ఆచరిస్తూ ఉండాలి. దీన్ని ఆచరించటం వల్ల అల్లాహ్ రక్షణ ప్రాప్తిస్తుంది. చదవకపోతే అల్లాహ్ వాగ్దానం భంగం జరుగు తుంది. వాగ్దాన భంగం చేసేవారిని అల్లాహ్ విచారిస్తాడు.

(۶۲۸ - [۵] (متفق عليه) (۱۹۸/۱))

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي النَّدَاءِ وَالصَّبِّ الْأَوَّلِ ثُمَّ لَمْ يَجِدُوا إِلَّا أَنْ يَسْتَهْمُوا عَلَيْهِ، لَأَسْتَهْمُوا وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِي النَّهْجِ لَأَسْتَبَقُوا إِلَيْهِ وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِي الْعَتَمَةِ وَالصُّبْحِ لَأَتَوْهُمَا وَلَوْ حَبَوًّا".

628. (5) [1/198-ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఒకవేళ ప్రజలకు అజా'న్ ఇవ్వటం, మొదటి పంక్తిలో నిలబడటం యొక్క పుణ్యం గురించి తెలిస్తే, చీటిలు వేసుకునేవారు. అదేవిధం గా 'జుస్నా నమా'జ్ ప్రారంభ కాలంలో చదవడానికి గల పుణ్యం తెలిస్తే పరిగెత్తు కుంటూ వచ్చేవారు. అదేవిధంగా 'ఇషా' మరియు ఫత్ర్ నమా'జ్ ల పుణ్యం తెలుసు కుంటే, నడవటానికి శక్తి లేక పోయినా కూర్చోని ప్రాకుతూ వచ్చేవారు." ³²

(బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۶۲۹ - [۶] (متفق عليه) (۱۹۸/۱))

وَعَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَيْسَ صَلَاةٌ أَقْبَلَ عَلَى الْمُنَافِقِ مِنَ الْفَجْرِ وَالْعِشَاءِ وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِيهِمَا لَأَتَوْهُمَا وَلَوْ حَبَوًّا".

629. (6) [1/198-ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "కపటాచారులపై ఫత్ర్ మరియు 'ఇషా' నమా'జుల కంటే భారమైన నమా'జ్ మరేదీ లేదు. ఒకవేళ వాటి ప్రాముఖ్యత వారికి తెలిస్తే, మోకాళ్ళ ద్వారా, పిరుదుల ద్వారా ప్రాకు కుంటూ రావలసివచ్చినా వస్తారు." (బుఖారీ, ముస్లిమ్)

(۶۳۰ - [۷] (صحيح) (۱۹۸/۱))

وَعَنْ عُمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ فِي جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا قَامَ بِصَفِّ اللَّيْلِ وَمَنْ صَلَّى الصُّبْحَ فِي جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا صَلَّى اللَّيْلَ كُلَّهُ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

630. (7) [1/198-ద్వండం]

'ఉస్మా'న్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "సామూహికంగా 'ఇషా' నమా'జు చదివినవారు,

అర్ధరాత్రి వరకు నమా'జ్ చదివి నట్లు, ఇంకా సామూహికంగా ఫత్ర్ నమా'జ్ చదివినవారు రాత్రంతా నమా'జ్ చదివినట్లే." (ముస్లిమ్)

(۶۳۱ - [۸] (صحيح) (۱۹۸/۱))

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا يَغْلِبَنَّكَ الْأَعْرَابُ عَلَى اسْمِ صَلَاتِكَ الْمَغْرِبِ". قَالَ: "وَتَقُولُ الْأَعْرَابُ هِيَ الْعِشَاءُ".

631. (8) [1/198-ద్వండం]

ఇబ్నె 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, బదులు మీ మ'గ్రిబ్ నమా'జు పేరుపై మిమ్మల్ని అధిగమించకూడదు సుమా! వారు మ'గ్రిబ్ ను 'ఇషా' నమా'జు అని అంటారు."

(۶۳۲ - [۹] (صحيح) (۱۹۸/۱))

وَقَالَ: "لَا يَغْلِبَنَّكَ الْأَعْرَابُ عَلَى اسْمِ صَلَاتِكَ الْعِشَاءَ فَإِنَّهَا فِي كِتَابِ اللَّهِ الْعِشَاءُ فَإِنَّهَا تُعْتَمُ بِجَلَابِ الْإِبِلِ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

632. (9) [1/198-ద్వండం]

అనుచరుని కథనం: "బదులు మగ్రిబ్ నమాజును 'ఇషా' నమా'జ్ అంటారు." ప్రవక్త (స) ప్రవచనం: "బదులు మీ 'ఇషా' నమా'జు పట్ల మిమ్మల్ని మోసగించరాదు, అల్లాహ్ (త) దీని పేరు 'ఇషా' అని పెట్టాడు." ఖుర్ఆన్ లో ఇలా ఉంది: "...బ'అద సలాతుల్ 'ఇషా'..." (అన్-నూర్, 24:58) బద్నూలు ఒంటిల పాలు పితకడానికి మ'గ్రిబ్ నమా'జును ఆలస్యం చేసేవారు." ³³ (ముస్లిమ్)

(۶۳۳ - [۱۰] (صحيح) (۱۹۹/۱))

وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يَوْمَ الْخَنْدَقِ: "حَبَسُونَا عَنْ صَلَاةِ الْوُسْطَى: صَلَاةِ الْعَصْرِ مَا لَكُمْ بِبُيُوتِهِمْ وَقُبُورِهِمْ نَارًا (متفق عليه).

633. (10) [1/199-ద్వండం]

'అలీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) కందకం యుద్ధం నాడు "ఈ అవిశ్వాసులు మమ్మల్ని 'అ'న్ నమా'జ్ చదవకుండా చేశారు. అల్లాహ్ (త) వీరి గృహాలను, సమాధులను అగ్నికి ఆహుతి చేయుగాక!" అని అన్నారు. ³⁴ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

32) వివరణ-628: ఈ 'హదీసు' ద్వారా అజా'న్ ఇవ్వటానికి, మొదటి పంక్తిలో నిలబడటానికి, ప్రారంభ సమయంలో "జుస్నా నమా'జ్ చదవటానికి, 'ఇషా' మరియు ఫత్ర్ నమా'జ్ లకు చాలా పుణ్యం ఉందని తెలిసింది.

33) వివరణ-632: అతనిని గురించి వివరంగా 'హదీసు' నెంబరు 551లో వివరించడం జరిగింది.

34) వివరణ-633: కందక యుద్ధం 4 లేక 5 హిజ్రీ శకంలో జరిగింది. యూదుల కుట్రల వల్ల మక్కహ్

రెండవ విభాగం الْفَصْلُ الثَّانِي

(۱۹۹/۱) (صحیح) [۱۱] - ۶۳۴

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ وَسَمْرَةَ بْنِ جُنْدُبٍ قَالَا: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "صَلَاةُ الْوُسْطَى صَلَاةُ الْعَصْرِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

634. (11) [1/199-దృఢం]

ఇబ్నీ మస్'ఉద్ (ర) మరియు సమురహ్ బిన్ జస్'దుబ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స), 'సలాతె వుస్తా అంటే 'అ'స్ నమా'జ్,' అని ప్రవచించారు. (తిర్మిజి)

(۱۹۹/۱) (صحیح) [۱۲] - ۶۳۵

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: (إِنَّ فَرَانَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا؛ ۱۷: ۷۸) قَالَ: "تَشْهَدُهُ مَلَائِكَةُ اللَّيْلِ وَمَلَائِكَةُ النَّهَارِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

635. (12) [1/199-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఖుర్రా'అన్ లోని "ఇన్నీ ఖుర్రా'అనల్ ఫజ్రి కాన మషహూదా" (అల్-ఇస్రా, 17:78) అనే ఆయతును గురించి వ్యాఖ్యానిస్తూ ఫజ్రి నమా'జ్ లో రాత్రి పగల దైవ దూతలు హజరా'తారని అన్నారు. (తిర్మిజి)

మూడవ విభాగం الْفَصْلُ الثَّلَاثُ

(۲۰۰/۱) (حسن) [۱۳] - ۶۳۶

عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَعَائِشَةَ قَالَا: الصَّلَاةُ الْوُسْطَى صَلَاةُ الظُّهْرِ رَوَاهُ مَالِكٌ عَنْ زَيْدٍ وَالتِّرْمِذِيُّ عَنْهُمَا تَعْلِيْقًا.

636. (13) [1/200-ప్రామాణికం]

'జైద్ బిన్ సా'బిత్ (ర) మరియు 'అయి'షహ్ (ర) కథనం: "మధ్యస్థ నమా'జ్ అంటే "జుహ్రా నమా'జ్." (మాలిక్, తిర్మిజి)

(۲۰۰/۱) (صحیح) [۱۴] - ۶۳۷

وَعَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي الظُّهْرَ بِالْهَاجِرَةِ وَلَمْ يَكُنْ يُصَلِّي صَلَاةً أُشْدَ عَلَى

అవిశ్వాసులు 10 వేల మంది సైన్యం తీసుకొని మదీనహై దండెత్తారు. ప్రవక్త (స)కు ఈ విషయం తెలిసిన తరువాత ప్రవక్త (స) తన అనుచరులను సంప్రదించారు. సల్మాన్ ఫారసీ, 'విశాల మైదానంలో యుద్ధం చేయకూడదని, ఒక సురక్షిత ప్రాంతంలో సైన్యాన్ని సమీకరించి దానిచుట్టూ కందకం త్రవ్వాలని,' సలహా ఇచ్చారు. ఈ సలహా అందరికీ నచ్చింది. కందకం త్రవ్వే సన్నాహాలు ప్రారంభమయ్యాయి. మదీనహ్ కు మూడు ప్రక్కల ఇళ్ళు, తోటలు ఉండి పట్టణానికి రక్షణ కల్పించేవి. సిరియా వైపు ఖాళీగా ఉండేది. ప్రవక్త (స) మూడు వేల మంది సహచరులతో కలసి మదీనహ్ వెలుపలకు వచ్చి కందకం త్రవ్వడం ప్రారంభించారు. 10 మందికి 10 గజాలు భూమి తవ్వటానికి పంచారు. కందకం లోతు 5 గజాలు ఉండేది. 20 రోజుల్లో 3000 మంది త్రవ్వకం పూర్తిచేశారు. చలికాలం, చాలా చలిగా ఉండేది. ఇటు దారిద్ర్యం, పస్తులు ఉండేవి. కడుపులపై రాళ్ళు కట్టుకొని కందకం త్రవ్వేవారు. ప్రవక్త (స) మరియు అనుచరులు ఆకలి కడుపులతో ఉండేవారు. ఒకసారి అనుచరులు సహించలేక ప్రవక్త (స) ముందు తమ వస్త్రాలను ఎత్తి చూపించారు. కాని ప్రవక్త (స) తన వస్త్రాన్ని ఎత్తిచూపితే రెండు రాళ్ళు ఉన్నాయి. శత్రువులు చాలా భయంకరంగా చుట్టుముట్టి ఉన్నారు. ముప్తీకులు వారిని నెలరోజుల వరకు చుట్టుముట్టి ఉన్నారు. ఒక రోజు ప్రవక్త (స) ప్రజల నుద్దేశించి, 'బయటకు వెళ్ళి శత్రు రహస్యాలను తెచ్చేవారెవరైనా ఉన్నారా?' అని అడిగారు. మూడుసార్లు ఇలా అన్నారు, 'జబైర్ తప్ప మరెవరూ సమాధానం ఇవ్వలేదు. ప్రవక్త (స) అప్పటి కప్పుడే అతనికి హవారి అనేబిరుడు ప్రదానంచేశారు. (బు'ఖరీ)

శత్రువులు కందకం దాటలేక దూరం నుండి బాణాలు, రాళ్ళు విసిరేవారు. దీనివల్ల ఏమీ లాభం లేక పోవటం చూసి కందకం దాటాలని నిశ్చయించుకొని అరబ్బులకు చెందిన ప్రఖ్యాత వీరులు, గుర్రాలపై ఎక్కి దాటారు. అటు వైపు అలీ (ర) వెంటనే దాడిచేసి వారిని చంపివేశారు. ఈ విధంగా యుద్ధం జరుగుతూ ఉంది. పగలంతా యుద్ధం కొనసాగింది. అవిశ్వాసుల వైపు నుండి రాళ్ళు, బాణాల వర్షం అవుతూ ఉంది. ఒక్క నిమిషం కూడా ఆగలేదు. ఈ రోజున ప్రవక్త (స) కొన్ని నమాజులు సమయం తప్పాయి. దీనివల్ల ప్రవక్త (స)కు చాలా బాధకలిగింది. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'అల్లాహ్ (త) వీరి ఇండ్లను,

సమాధులను అగ్నితో నింపివేయ గాక!' అని శపించారు. ఈ శాపం స్వీకరించబడింది. వారు ఉభయ లోకాల్లోనూ శిక్షకు గురయ్యారు. కందకం దాటలేక ఓడిపోయి పారిపోయారు. ముస్లిములకు విజయం లభించింది. దీన్ని గురించి సూరహ్ అహ్ జాబ్ (33)లో వివరంగా పేర్కొనడం జరిగింది. ఈ 'హదీసు' ద్వారా సలాతె వుస్తా అంటే 'అ'స్ నమా'జుని తెలిసింది. అంటే అన్ని నమా'జులను పరి రక్షించండి, ప్రత్యేకంగా 'అ'స్ నమా'జ్ ను పరిరక్షించండి.

أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْهَا فَنَزَلْتُ (حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى؛ ۲: ۲۳۸) وَقَالَ إِنَّ قَبْلَهَا صَلَاتَيْنِ وَبَعْدَهَا صَلَاتَيْنِ. رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ .

637. (14) [1/200-దృఢం]

'జైద్ బిన్ సా'బిత్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) "జుఫ్రా నమా'జును సమయం కాగానే చదివేవారు. అయితే అనుచరులకు "జుఫ్రా నమా'జ్ ఇతర నమా'జుల కంటే చాలా భారంగా ఉండేది. అప్పుడు "హాఫి'జు అలస్సు లవాతి, వస్సు లాతిల్ వుస్తా" అనే ఆయతు అవతరింప జేయబడింది. అంటే నమా'జు లన్నింటినీ పరిరక్షించండి. ఇంకా మధ్యస్థ నమా'జును అన్నిటి కంటే అధికంగా పరిరక్షించండి. 'జైద్ కథనం: సలా తుల్ వుస్తాకు ముందు రెండు నమా'జులు, దాని తరువాత రెండు నమా'జులు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

(۲۰۰/۱) (ضعيف) [۱۵] - ۶۳۸

وَعَنْ مَالِكٍ يَلْعَنُ أَنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ وَعَنْدَ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ كَانَا يَقُولَانِ: الصَّلَاةُ الْوُسْطَى صَلَاةُ الصَّبْحِ. رَوَاهُ فِي الْمَوْطَأِ .

638. (15) [1/200-బలహీనం]

మాలిక్ కథనం: 'అలీ (ర), 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'అబ్బాస్ (ర)ల వద్ద మధ్యస్థ నమా'జ్ ఫత్ర్ నమా'జ్.

(۲۰۰/۱) (لم تتم دراسته) [۱۶] - ۶۳۹

وَرَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ عُمَرَ تَعْلِيلًا .

639. (16) [1/200-అపరిశోధితం]

దీన్నే తిర్మిజి 'ఇబ్నె 'అబ్బాస్ మరియు ఇబ్నె 'ఉమర్ ద్వారా ఉల్లేఖించారు.³⁵

(۲۰۱/۱) (ضعيف) [۱۷] - ۶۴۰

وَعَنْ سَلْمَانَ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "مَنْ غَدَا إِلَى صَلَاةِ الصَّبْحِ غَدَا بِرَأْيَةِ الْإِيمَانِ وَمَنْ غَدَا إِلَى السُّوقِ غَدَا بِرَأْيَةِ الْإِنْلِسِ". رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهَ .

640. (17) [1/201-బలహీనం]

సల్మాన్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "వేకువ జామున ఫత్ర్

35) వివరణ-639: మధ్యస్థ నమా'జ్ విషయంలో అనేక అభి ప్రాయాలు ఉన్నాయి. అయితే, "ప్రవక్త (స) అస్తి నమా'జ్ను మధ్యస్థ నమా'జు అని ప్రవచించారు అనేదే ప్రామాణికమైనది, ఉత్తమమైనది.

నమా'జ్కు వెళ్ళే వ్యక్తి తన వెంట విశ్వాసం జండాను తీసుకొని వెళతాడు. కాని ఉదయం బజారుకు వెళ్ళే వ్యక్తి తనవెంట పై'తాన్ జెండా తీసుకొని వెళతాడు."³⁶ (ఇబ్నె మాజహ్)

=====

۴ - بَابُ الْأَذَانِ

4. అజా'న్ (నమాజ్ కై పిలుపు)

అజా'న్ అంటే ప్రకటన, తెలియపరచటం, వార్త అందించటం అని అర్థం. ధార్మిక పరిభాషలో నమా'జ్ కోసం ప్రత్యేక పదాల ద్వారా పిలవటం అని అర్థం. అదే విధంగా బిడ్లు పుట్ట గానే కుడి చేతిలో అజా'న్, ఎడమ చేతిలో ఇఖామత్ పలకాలి. నమా'జ్ కోసం అజా'న్ ఇవ్వటం ప్రవక్త సాంప్రదాయం. ఇది ఇస్లామ్ చిహ్నాల్లో ఒక చిహ్నం. ఐదు పూటల నమా'జుకు, శుక్రవారం నాడు అజా'న్ ఇవ్వటం ప్రవక్త సాంప్రదాయం.

అజా'న్ ప్రారంభం: ప్రవక్త (స) మక్కహ్ జీవితం అంతా ఆపదలతో, కష్టాలతో, బాధలతో గడిచింది. ఆ సమయంలో ఒక్క నమా'జు మాత్రమే విధి అయి ఉండేది. మదీనహ్ వచ్చిన తరువాత కొంత వరకు శాంతి భద్రతలు చోటు చేసుకున్న తరువాత విధులు, నిబంధనలు, బాధ్యతలు అవతరించటం ప్రారంభం అయ్యాయి. అనంతరం 'జకాత్, ఉపవాసాలు విధించబడ్డాయి. హద్దులు నిర్దేశించబడ్డాయి. ధర్మాధర్మాలను వివరించటం జరిగింది. ఆ కాలంలో ప్రతి నమా'జుకు ప్రజలు ఒకచోట చేరుకునేవారు. ప్రజలందరూ వచ్చిన తర్వాత నమా'జును ప్రవక్త (స) చదివించేవారు. అయితే ప్రజలకు నమా'జు సమయం గురించి తెలియపరిచే సాధనాలేవి ఉండేవి కావు. అందువల్ల ప్రవక్త (స) నమా'జు సమయం కాగానే యూదుల్లా డప్పులు కొట్టటం, లేదా బాకా ఉదడం చేద్దామని నిశ్చయించుకున్నారు. ఇంతలో అన్నారు లోని

36) వివరణ-640: అంటే ఉదయం నమా'జుకు వెళ్ళేవారు అల్లాహ్ సైనికులు. వారు పై'తాన్ సైన్యంపై దాడిచేస్తారు. వాడిని, వాడి గొప్పతనాన్ని, వాడి సైన్యాన్ని ఓడిస్తారు. అదే విధంగా ఉదయం బ'జారుకు వెళ్ళేవారు పై'తాన్ సైనికులు. అంటే నమా'జ్చదవకుండా బ'జారుకు వెళ్ళేవారు. నమా'జు చదివి, దు'ఆలు చదివి, ధర్మ సంపాదన కోసం బ'జారుకు వెళ్ళేవారు ఇటువంటివారు కారు.